

Helsingin kesä- kadut

Yritysvaikutusten arviointi

Helsinki

Sisällysluettelo

Kesäkatujen tausta ja tarkoitus Helsingissä	3
Kesäkatukohteen soveltuvuus ja valinta yritystoiminnan näkökulmasta	4
Vastaukset yritysten vaikutustenarvioinnin kysymyksiin.....	5
Johtopäätökset.....	11

Kesäkatujen tausta ja tarkoitus Helsingissä

Kesäkadut ovat paikalliskatuja, joilla voi nauttia rauhallisesta liikkumisesta ja kaupunkielämästä kesäsesonkina Helsingissä. Kesäkaduille suunnitellaan liikenteen rauhoittamiseen, viihtyisyyden ja oleskelun lisääntymiseen tähtääviä toimenpiteitä. Paikalliskadut ovat Helsingin katuverkon jäsentelyperiaatteiden mukaan katuja, joissa liikutaan hitaasti kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuus etusijalla; kadut eivät ole tarkoitettu läpiajavaan autoliikenteeseen toisin kuin pääkatuverkon kadut.

Kesäkatujen yhteydessä voidaan elävöittää pienempiä aukioita esimerkiksi ravintoloiden terassitoiminnan tai kulttuuri- ja taidetoimijoiden kanssa yhteistyössä. Kesäkatujen avulla voidaan tutkia, miten katujen ja pienten aukioiden viihtyisyyttä parantamalla voidaan joko luoda uusi houkutteleva kohde tai yhdistää jo nyt houkuttelevia kohteita paremmin toisiinsa. Kesäkadut tukevat kaupunkistrategian mukaista kestävästä kasvusta, ja ne vaikuttavat positiivisesti alueen elinvoimaan kasvavien ihmisvirtojen myötä.

Kesäkatujen avulla voidaan myös kokeilla, miten Helsingin paikalliskatuja voitaisiin ylipäättään kehittää ja millaiset suunnitteluratkaisut niissä toimivat. Infrastruktuurin uudistaminen pysyvästi vie usein runsaasti aikaa ja myös enemmän rahaa kuin väliaikainen ratkaisu. Kokeilemalla ratkaisua ensin väliaikaisesti, voidaan saavuttaa myös parempi pysyvä ratkaisu. Kesäkaduista saatuja oppeja voidaan soveltaa myös muilla vastaavilla kaduilla. Tästä syystä oppien kirjaaminen ja raportointi on tärkeää kesäkatutoteutusten yhteydessä.

Kokeiluilla voidaan myös synnyttää tai vahvistaa yhteistyöverkostoja sekä luoda osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia eri työyhteisön edustajien välille, kaupunkilaisten välille sekä kaupunkilaisten ja kaupungin työntekijöiden välille (HSL 2021). Kokeilu voi myös epäonnistua, minkä vuoksi kokeilukulttuurin vakiinnuttaminen osaksi Helsingin kaupungin organisaation toimintatapoja edellyttää epävarmuutta sietävää toimintakulttuuria. Kokeilun lopputuloksesta tai toimivuudesta ei voida olla koskaan täysin varmoja. Jokaisesta kokeilusta saadaan kuitenkin tärkeitä oppeja, vaikka lopputulos ei olisikaan odotetun kaltainen (Motiva 2020.)

Kävelyn edistämishjelman toimenpiteessä 5 ”Kävely-ympäristön kokeilut” on to-dettu seuraavaa hyvien käytäntöjen mukaisista kokeiluista:

”Kävelyyn liittyvän suunnittelukulttuurin uudistaminen edellyttää valmiutta kokeilla rohkeasti uusia ratkaisuja. Kokeilut avaavat mahdollisuuksia toteuttaa kevyesti ja nopeasti erilaisia ratkaisuja ja vakiinnuttaa niistä toimivimmat pysyviksi rakenteiksi ja suunnitteluratkaisuiksi.

Helsingin kaupunki valmistele kokeilujen toimintamallin ja prosessikuvauksen. Kokeiluja keskitetään ensisijaisesti jalankulun ydinalueille ja niitä varten varataan resurssit. Kokeiluja pyritään toteuttamaan kävelyn ydinalueilla tasapuolisesti eri puolilla kaupunkia siten, että vuodessa toteutettaisiin ainakin viisi hyvien käytäntöjen mukaista kokeilua.

Kokeilut onnistuvat parhaiten, kun niiden suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat kaupunkilaiset, alueen asukkaat, yritykset tai esimerkiksi järjestötoimijat. Kaupungin on aktiivisesti tarjottava mahdollisuuksia kokeilujen ehdottamiseen, suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Kokeiluiden tarkemmasta suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat yhteistyössä kokeilun ehdottajan kanssa kyseisen alueen suunnittelijat, joiden tehtävänä on varmistaa kokeilun onnistunut toteutus.”

Kesäkadut eivät ole itsetarkoitus, vaan niiden kytkeä kaupungin tavoitteisiin ja katujen kehittämiseen pidemmällä aikavälillä on oleellista.

Kokeilukohteen soveltuvuus ja valinta yritystoiminnan näkökulmasta

Helsingin kaupungin pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman 2020–2025 yhteydessä tehdyn [Yritysvaikutusten arvioinnin](#) ohessa tehtiin kattava kirjallisuuskatsaus aktiivisten kulkumuotojen edistämisen hyödyistä kaupunkielämän ja kaupunkitalouden tukemisessa ja vahvistamisessa. Kävelyn edistämisen taustamateriaaliksi on myös tuotettu kattava [katsaus](#) kävelyn hyödyistä kaupunkien elinvoiman parantamisessa. Näiden kaupungin hallituksessa hyväksytyjen ohjelmien tietopohja toimii erinomaisena taustamateriaalina myös kesäkatujen edistämiseksi, missä painopisteenä on katujen elävöittäminen sekä laadukkaan ja turvallisen pyöräily- ja kävely-ympäristön lisääminen.

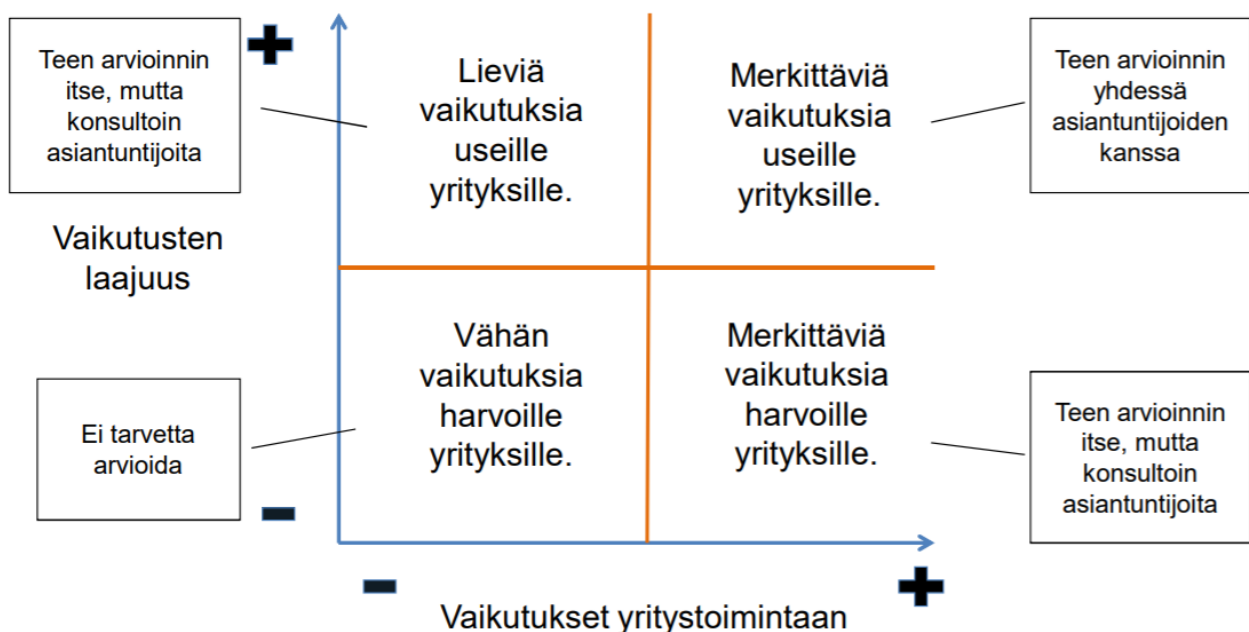
Kesäkadut valikoidaan sellaisilta alueilta, missä kävelyvirrat ovat entuudestaan suuria tai minne niitä olisi tarkoituksenmukaista ohjata ja näin ollen laajentaa laadukasta kävelyn verkostoa, erityisesti kantakaupungin alueella. Kesäkatujen onnistumiselle on edellytyksenä, että katu-ympäristö on toiminnoiltaan sekoittunutta,

eli kadut valikoidaan sen mukaan, onko kadun varrella on toimijoita, joiden toiminta tukee kesäkatuja ja joita kesäkatu voi vastaavasti hyödyttää. Kesäkatujen avulla voidaan erityisesti vaikuttaa ravintola, kulttuuri- ja tapahtuma-alan yrittäjien mahdollisuuksiin kehittää ja laajentaa liiketoimintaansa. Kokemuksen myötä tarkasteltaviksi kohteiksi on mahdollista valita myös muita Helsingin kaupunkikeskustoja, missä kaupunkirakenne on tarpeeksi tiivistä ja ihmisvirrat suuria.

Kesäkaduiksi valikoitavien katujen yritykset kartoitetaan ja niiden tarpeet otetaan suunnittelussa huomioon tarkoituksen mukaisella tavalla. Erityisesti lastauspaikoihin, invapysäköintiin ja muuhun välttämättömään pysäköintiin kiinnitetään järjestelyjä suunniteltaessa huomiota ja ylläpidetään katujen toimijoiden päivittäisen toiminnan sujuvuus.

Vastaukset yritysten vaikutusten arvioinnin kysymyksiin

VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN NELIKENTTÄ

Miten laajoista vaikutuksista on kysymys?

Montaako yritystä asia / päätös koskee?

Kesäkatuja toteutetaan paikalliskatuverkolla tiiviisti rakennutetussa ja palveluiltaan monipuolisessa kaupunkiympäristössä. Asia koskee siis vaihtelevaa määrää yrityksiä, riippuen siitä mikä katu toteutetaan kesäkatuna.

Mihin asioihin asian / päätöksen vaikutukset yrityksessä / yrityksissä kohdentuvat?

Mitä vaikutuksia päätöksellä on Henkilöstöön, asiakkaisiin ja saavutettavuuteen (työntekijät / asiakkaat / logistiikka / pysäköintiin)

Jotta kesäkatuja pystytään toteuttamaan tavoitteellisesti kaupunkiympäristön ja erityisesti kävelyn laatuolosuhteita parantaen, tarkoittaa se katuosuuksilla pysäköintipaikkojen väliaikaista poistamista. Katutila, missä viihtyisyyttä kasvattavia elementtejä voidaan eniten lisätä, on pysäköintiin varattua tilaa. Pysäköintipaikkojen poistamisella voi olla tietyille yrityksille negatiivisia vaikutuksia, mikäli yritys tarjoaa palveluita, joiden kuluttamiseen auto on hyödyllinen, näistä esimerkkinä huonekaluliikkeet tai isommat ruokamarketit. Tilanne parkkipaikkojen suhteen varsinkin kantakaupungissa ja keskustassa on normaalitilanteessakin tosin sellainen, että parkkipaikan löytäminen juuri tietyn liiketilan edestä on epätodennäköistä. Tällaiset tarpeet kartoitetaan ja harkitaan pysäköintipaikkojen säilyttämistä tai väliaikaisten pysäköintipaikkojen osoittamista lähialueella.

Pysäköinnin merkitystä kaupunkien elinvoimaan ja yritysten toimintaedellytyksiin on tutkittu paljon Euroopan kaupungeissa. Arvioitaessa vaikutuksia on tärkeää muistaa, että yritysten edustajien sekä asiakkaiden mielikuvat ja toteutuneet yritysvaikutukset voivat olla hyvinkin erilaisia. Kansainvälisten referenssien perusteella on yleistä, että yrittäjät ovat taipuvaisia yliarvioimaan autolla saapuvien asiakkaiden määrän. Esimerkiksi Englannissa tietyn kadun yrittäjät arvioivat, että 63 % asiakkaista tulee autolla, kun todellisuus oli 20 % (London Borough of Waltham Forest, 2015, s. 2). Dublinissa yritykset kahdella ostoskadulla yliarvioivat autolla saapuvien asiakkaiden määrän ja aliarvioivat pyörällä tai kävellen saapuvien asiakkaiden määrän (David;Nix;Bradshaw;& Shiel, 2011, ss. 8, 9). Vastaavia tuloksia on saatu myös muualla.

Kesäkatuja suunnittelun reunaehtona on, että logistiikkaliikenteen toimivuus varmistetaan kadun varsien yrityksille. Yksittäisten kesäkatujen kohdalla voi olla niin, että normaali läpiajo on estetty tai liikenne on muutettu yksisuuntaiseksi, jolloin ne eivät toimi läpiajettavina. Kyse on kuitenkin paikalliskatuverkostosta, mistä katuverkon jäsentelyn periaatteiden ([linkki päätökseen](#)) mukaisesti läpiajava liikenne tulisi ohjata pääkatuverkolle eikä läpiajavaa liikennettä tulisi paikalliskaduilla olla. Katuja kuitenkin normaalitilassa käytetään usein myös läpiajotarkoituksessa, jolloin joillekin kuljetusalan yrityksille, alueelle autolla saapuville työntekijöille tai asiakkaille tilanne voi vaatia uusien reittien etsimistä. Liikenneverkko kantakaupungin alueella on kuitenkin tiheä, jolloin uusi reitti ei juuri pidennä kokonaismatkaa.

Kesäkatujen varrella olevien yritysten saavutettavuus paranee erityisesti kävellen ja pyöräillen saapuville asiakkaille. Järjestely myös lisää alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaa ja tuo sitä myötä lisää

potentiaalista asiakasvirtaa yritysten palveluiden äärelle. Viime vuosien kokeiluiden aikana tehdyt liikennelaskennat ovat osoittaneet, että kävelijämäärät ovat kaduilla lisääntyneet.

Syntykö asiasta / päätöksestä yritykselle / yrityksille kustannuksia mukaan lukien mahdolliset tulojen menetykset

Kesäkatujen varrella olevat yritykset ovat velvollisia tekemään normaalien käytänteiden mukaisesti omat investointinsa, mikäli he haluavat pystyttää liiketilansa eteen terassin tai parkletin. Lisäksi toimijoille viestitään mahdollisuuksista toteuttaa ohjelmaa tai tehdä yhteistyötä kesäkatujen muiden yritysten kanssa, jolloin halutessaan yritykset voivat tehdä lisäinvestointeja.

Vuosina 2021 ja 2022 tehtyjen yrityskyselyiden perusteella useat yritykset ovat ilmaisseet, että kokeilu toi heille lisätuottoja. Ne yritykset, joiden mielestä kokeilu on ollut epäonnistuminen, eivät ole viitanneet laskeneisiin tuottoihin vaan mielipiteisiin viimeistelemättömän näköisistä ratkaisuista, sekavuudesta tai poistuneista parkkipaikoista aiheutuneesta harmista. Varsinaisia tulon menetyksiä ei siis kokeiluiden myötä voida yrityksille ennakoida. Myös kirjallisuus tukee tätä asetelmaa.

Voiko asia / päätös vaikuttaa yrityksen / yritysten imagoon? Miten?

Kesäkadut lisäävät katujen viihtyisyyttä merkittävästi. Vuoden 2022 haastattelujen perusteella kävijät antoivat kaduille viihtyisyydestä arvosanan 4/5, tulos on samassa linjassa myös 2021 saatuun arvioon. Kesäkatujen tyylistä yrityksiltä on tähän mennessä tullut hyvin positiivisen palautteen lisäksi myös negatiivista palautetta, liittyen pysäköintipaikkoihin ja viimeistelemättömään ulkoasuun. Negatiiviset mielikuvat voivat vaikuttaa joidenkin ihmisten näkemykseen yritysten imagosta ja tätä yrittään lieventää kuuntelemalla ja osallistamalla alueen yrittäjiä suunnitteluprosessin ja kokeilun ajan. Ilmettä parannetaan aina palautteen mukaisesti esim. istutusratkaisuiden päivittämisellä. Pyrkimyksenä on, että kesäkadut tukevat ja parantavat myös alueen yritysten imagoa.

Kun kesäkatuja toteutetaan toistuvasti Helsingissä useamman vuoden ajan selkeällä tyyllillä, muodostuu niistä ajan myötä myös kaupunkilaisten mielessä tunnistettava osa helsinkiläistä kesää. Näin ollen kesäkatujen tunnistettavuus tuo myös imagohyötyjä kadun kivijalkayrityksille, jotka muodostavat oleellisen osan kesäkatujen kokonaisuutta. Tästä esimerkkinä on kokemukset Ruotsista Tukholmasta ja Malmöstä. Molemmissa kaupungeissa kesäkatuja on tehty jo monta vuotta – niin yritykset kuin asukkaat tunnistavat kesäkadut osaksi kaupunkien kesää ja toivovat niiden jatkoa ja ehdottavat uusia kohteita.

Miten vaikutukset ajoittuvat

Ovatko asian / päätöksen vaikutukset yrityksille / yritysten toimintaedellytyksiin pysyviä, väliaikaisia vai ajanjaksosta riippuen vaihtelevia

Kesäkatujen vaikutukset ajoittuvat kesäkaudelle. Kesäkausi toimii hyvin muutoksen ensimmäisenä kokeiluvaiheena, sillä kesällä arkipäivien autoliikenne vähenee ja monet ovat pitkiä aikoja pois kaupungista, samalla kun kävelyvirrat kasvavat merkittävästi. Kesäkatujen toteuttamisen jälkeen harkitaan katujen toteuttamista uudelleen seuraavana kesänä tai arvioidaan pysyvien muutoksien mahdollisuutta. Yritysten ajatukset ja toiveet heidän kokemustensa perustella on suuri vaikutus jatkon

arvioinnissa. Mikäli katuja suunnitellaan pysyväksi, käydään niiden kohdalla omat suunnitteluprosessin mukaiset vuorovaikutus- ja päätöksentekoprosessit, joiden yhteydessä arvioidaan, tuleeko yritysvaikutuksia arvioida uudelleen.

Voidaanko toteutuksen ajoituksella vaikuttaa asiaan?

Kesäkausi on valikoitu sen takia, että tällöin kokeilun vaikutukset olisivat kaikista positiivisimmat.

Millaisia välillisiä vaikutuksia asialla / päätöksellä voi olla?

Voiko asialla / päätöksellä olla vaikutusta yritysilmastoon alueella / kaupungissa?

Erilaisilla yrityksillä on erilaisia tarpeita toimintaympäristöönsä liittyen. Palvelusektori usein kuitenkin hyötyy kävelyn ja pyöräilyn lisääntymisestä, jonka puolesta laaja tutkimuskirjallisuuskin puhuu. Kesäkatutoiminnalla tavoitellaan suurempia kävely- ja pyöräilyvirtoja kohdekaduille sekä niillä oleskelun ja viipymisen lisääntymistä. Kun kesäkatujen konsepti vakiintuu ja tulee tutummaksi kaupunkilaisille, voi niiden elävöittäväällä vaikutuksella olla merkitystä alueen yritysilmastoon yleisestikin. Tukholmassa yritykset toivovat kesäkatuja sinne missä he itse sijaitsevat eivätkä halua, että niistä jatkossa luovutaankaan. Kesäkaduilla on siis potentiaalia vahvistaa kaupungin yritysmyönteisyyttä. Tämän toteutuminen edellyttää, että yritysten tarpeita ja toiveita kuullaan prosessin aikana.

Joidenkin yritysten tarpeisiin kesäkadut eivät sovi tai ne eivät tuo suurempia hyötyjä tai haittoja. Syitä ja kokemuksia on tärkeä selvittää ja seurata näissäkkin tapauksessa, sekä oppia ja sopeutua niiden mukaan.

Voiko asialla / päätöksellä olla vaikutusta kokonaiseen yritysverkostoon/toimialaan

Yksittäisten kesäkatujen sijainnit vaihtelevat, jolloin kesäkatujen vaikutuksen alla on vaihtelevasti eri yrityksiä, joten kokonaiseen yritysverkostoon kohdistuvat vaikutukset ovat epätodennäköisiä. Mikäli kesäkatujen konsepti kuitenkin kasvattaa tunnistettavuutta ja kysyntää käveltäville, vehreille ja viihtyisille kaduille, on tällä erityisesti ravintola-alalle ja kulttuurialalle positiivisia vaikutuksia.

Voiko asialla / päätöksellä olla ennalta arvaamattomia kerrannaisvaikutuksia?

Yksittäisen kesäkadun kesto on niin lyhyt, että täysin ennalta arvaamattomia kerrannaisvaikutuksia ei pitäisi syntyä, ilman että potentiaalisia sellaisia havaitaan kokeilun myötä. Kokeilu antaa mahdollisuuden vaikutusten havainnoimiselle ja niihin tarpeen mukaan reagoimiselle.

Miten päätös voi vaikuttaa yritystoimintaan tulevaisuudessa?

Yksittäinen kesäkatukokeilu on lyhytaikainen, jolloin kesäkatujen toteuttamisella tiettyssä kohteessa ei lähtökohtaisesti ole suuria vaikutuksia yritystoimintaan tulevaisuudessa. Mikäli yhden kesän kokeilun tulokset ovat hyviä ja vaikutukset pääasiassa positiivisia, kesäkatuja jatkamalla samassa kohteessa mahdollistetaan positiivisten vaikutusten kertyminen myös jatkossa.

Kesäkadut ovat linjassa Helsingin muun strategisten tavoitteiden kanssa. Aktiivisten liikkumistapojen priorisointi ja katutilan kehittäminen viihtyisämmäksi kasvattaa kaupungin vetovoimaa ja luo parempia toimintaedellytyksiä myös yrityksille.

Millaisia vaikutuksia päätöksellä on kaupunkiin?

Syntyykö päätöksestä kustannuksia kaupungille?

Kesäkatujen suunnittelu vie suunnitteluresursseja, minkä lisäksi toteutuksesta syntyy kustannuksia. Toteutukseen käytetään myös kiertotalouden periaatteiden mukaisesti kalusteita useana vuotena, jolloin kustannuspaineita jokaiselle toteutukselle ei muodostu yhtä paljon.

Mahdollistaako päätös hyviä seurausvaikutuksia?

Kesäkaduilla tavoitellaan positiivisia yritysvaikutuksia. Kivijalkayrityksillä on kesäkatujen myötä paremmat mahdollisuudet laajentaa toimintaansa liiketilansa ulkopuolelle esim. parklettien ja terassien muodossa. Katuympäristön laatu paranee, kun läpiajavan liikenteen melu hiljenee, turvallisuus paranee ja katuvihreää lisätään. Tällä voi olla suurten yritysten houkuttelevuuden kannalta myös positiivisia vaikutuksia, kun katujen eläväisyys lisääntyy ja saavutettavuus pyörällä ja kävellen paranee. Positiivisena seurausvaikutuksena voi myös ilmetä, että käveltävien ympäristöjen, katuvihreän ja oleskeltavien paikkojen kysyntä kasvaa kaupungissa toimivien yritysten puolelta kokonaisuudessaan. Kesäkadut ovat nopea ja konkreettinen tapa, millä näihin asioihin voidaan vaikuttaa ja mihin toiveita ja kehitysideoita voidaan kiinnittää.

Liittykö asiaan / päätökseen kaupungin kannalta riskejä?

Kokeilukulttuuriin kuuluu oleellisena osana myös epäonnistumisen mahdollisuus. Epäonnistuminen voi tarkoittaa erilaisia asioita: Liikennejärjestelyt eivät toimi niin kuin niiden on tarkoitus, jolloin liikenneympäristössä voi ilmetä sekavuutta käyttäjille ja liikennesääntöjen rikkomista; Kadunvarren yritykset tai asukkaat vastustavat voimallisesti kesäkatujen toteuttamista tai yllättäviä katuremontteja ilmaantuu kesäkaduille. Yllättäviin tilanteisiin tulee sopeutua löytämällä toisia tapoja toteuttaa, suunnitelmia muokkaamalla tai viimeisenä kohteesta vetäytymällä. Kokeiluiden toteuttamiseen kuuluu yllättävät tilanteet, joihin pitää löytää ratkaisuja ja sopeutua. Yllättävät tilanteet ja niihin löydetyt ratkaisut näkyvät kadun toimijoille ja muille käyttäjille valintoina eivätkä prosesseina, jolloin maineriski voi muodostua, kun kaupungin toiminta näyttäytyy sekavana tai nopealla aikataululla löydetyt ratkaisut huonoilta.

Samalla kun epävarmuus ja yllätykset ovat kokeiluissa riskitekijöinä, ovat ne myös kokeiluiden vahvuus. Yllätykset ja tehdyt päätökset ja niiden seuraukset dokumentoidaan, jolloin virheistä ja epäonnistumisista voidaan myös oppia.

Miten päätös vaikuttaa kaupungin imagoon yritysmuotoisenä kaupunkina?

Kesäkaduilla ja kokeiluilla kaupunki luo ympäristön, missä myös yritysten on mahdollista laajentaa toimintaansa ja kokeilla asioita, jotka eivät normaalissa autovaltaisessa katu ympäristössä ole mahdollista tai toimivaa. On myös toimijoita, joille viihtyisällä katu ympäristöllä ei ole suoraan vaikutuksia yrityksen toimintaedellytyksiin. Näille yrityksille, kuten esimerkiksi kuljetusalalle tai päivittäistavara-kaupalle, voivat tärkeämpiä olla pysäköinti ja sujuvat yhteydet. Kesäkatuprosessiin kuuluu alueen yrittäjien osallistaminen ja erilaisten tarpeiden kartoittaminen, jolloin lisätään yritysten mahdollisuuksia vaikuttaa suunnitelmiin ja kehittää omaa toimintaansa. Kesäkaduilla pyritään näin kasvattamaan kaupungin imagoa yritysmuotoisena ympäristönä.

Lisäksi on tutkittu, että katu, missä kävellään ja ennen kaikkea oleskellaan paljon, tehdään myös muuta ympäristöä enemmän ostoksia, jolloin monet kadun varren yritykset hyötyvät. Kesäkaduilla mahdollisuuksia oleskeluun lisätään ja kadun kävely-ympäristöön ja etenkin sen viihtyisyyteen investoidaan, jolloin useampi löytää paikalle. Käveltävyyden edistäminen siis tukee yritysten toimintaa ja vahvistaa niiden asemaa markkinoilla.

Onko asialla vaikutuksia esim. muihin vireillä oleviin tai tuleviin suunnitelmiin, hankkeisiin tms.?

Ensiksi mainitun kävelyn edistämishojelman lisäksi kesäkaduilla toteutetaan hyväksytyjä katuverkon jäsentelyn periaatteita, liikenneturvallisuuden edistämishojelman toimenpiteitä ja tavoitellaan liikenne ympäristöä, joka ohjaa ihmisiä kestävien liikkumismuotojen pariin kaupungin strategian mukaisesti. Kesäkatujen kehittämisellä ja toteuttamisella on yhteyksiä myös keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan, joka on tällä hetkellä suunnittelupöydällä.

Johtopäätökset

Mitä myönteisiä vaikutuksia asialla / päätöksellä on olemassa oleville yrityksille / yritysten toimintaedellytyksille? Miten positiivisia vaikutuksia voitaisiin vahvistaa?

Kivijalkayritysten asiakasvirrasta suurin osa tulee asioimaan kestävin liikennemuodoin ja matkan viimeinen osuus tehdään yleisimmin kävellen. Tällöin kivijalkayritykset, joita kesäkatujen varrella sijaitsee, hyötyvät kun kävely-ympäristö on miellyttävämpää, turvallista ja pyöräpysäköintiä on varattu riittävästi. Yrityksille viestitään mahdollisuuksista laajentaa toimintaansa katualueelle parkkietien ja terassien muodossa – joskus tämä mahdollisuus ei ole tiedossa muille kuin ravintolayrittäjille. Tutkimuksen on todettu, että katu, jossa kävellään ja ennen kaikkea oleskellaan paljon, tehdään myös muuta ympäristöä enemmän ostoksia, jolloin monet kadun varren yritykset hyötyvät. Kesäkaduilla mahdollisuuksia oleskeluun lisätään ja kadun kävely-ympäristöön ja etenkin sen viihtyisyyteen investoidaan, jolloin useampi löytää paikalle.

Kesäkatujen 2021 sekä 2022 yritys-kyselyiden yhteydessä osa yrittäjistä kertoi järjestelyiden parantaneen heidän liikevaihtoaan, osa ei havainnut muutosta ja osa ei viitannut kasvaneeseen eikä laskeneeseen liikevaihtoon. Näitä positiivisia vaikutuksia pystytään lisäämään varaamalla aikaa ja resursseja yritysten ja kaupungin väliseen vuorovaikutukseen sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla laadukkaat järjestelyt – samoin yrityksiltä saatua palautetta tulee käyttää kesäkatujen aikana sekä tulevien toteutuksien suunnittelussa.

Mitä kielteisiä vaikutuksia päätöksellä on olemassa oleville yrityksille / yritysten toimintaedellytyksille? Miten negatiivisia vaikutuksia voitaisiin lieventää tai poistaa?

Kaupungin palvelurakenne on monipuolinen ja näin ollen muodostuu myös yrityksistä, joille pysäköintipaikat sekä saavutettavuus autolla on tärkeää. Tällaisia yrityksiä ja palveluita voivat olla lääkäripalvelut, suuremmat päivittäistavara-kaupat, kodinkoneliikkeet ym. Näille yrityksille kesäkadut ei juuri tuo hyötyjä. Haittaa näille koituu yksittäisten asiakkaiden menetyksistä, mikäli joku jättää tulematta puuttuvien parkkipaikkojen takia. Kesäkatujen valinnassa otetaan huomioon katujen yritys-rakenne ja valikoidaan sellaisia kohteita, missä on paljon ravintoloita ja pieniä liiketiloja, joille kesäkaduista olisi mahdollisimman paljon hyötyä. Haittaa voi koitua myös yrityksille, joita ei syystä tai toisesta olla tavoitettu suunnitteluprosessin aikana yrityskartoituksen yhteydessä, jolloin joitain tarpeita voi jäädä kuulematta esimerkiksi lastauksen osalta. Kesäkatujen 2022 yritys-vuorovaikutuksen avulla varmistettiin, että katujen varrella oleva huolto- ja tavarantoimitusliikenne toimi yritysten tarpeisiin sopivalla tavalla. Kaduille myös aina jätetään Inva- ja CD-pysäköintipaikat.

Lähteet:

David, O.;Nix, J.;Bradshaw, S.;& Shiel, E. (2011). Report on shopper travel behaviour in Dublin City Centre. Dublin: Technological University Dublin. Noudettu osoitteesta <https://arrow.tudublin.ie/cgi/viewcontent.cgi?article=1010&context=comlinkoth>

London Borough of Waltham Forest. (2015). Mini-Holland Perception Surveys. Lontoo: Transport for London. Noudettu osoitteesta http://www.enjoywalthamforest.co.uk/wpcontent/uploads/2015/03/WFC134872_Mini-Holland-A4-Infographics_Lea-Bridge-Road_FINAL.pdf

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia**

Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihde 09 310 1641

www.hel.fi